

И Н Ф О Р М А Ц И Ј А

**О ПОТРЕБИ ПОКРЕТАЊА ПРОЦЕДУРЕ РЕГУЛИСАЊА ОДНОСА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ И ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ У
СКЛАДУ СА ДЕЈТОНСКИМ СПОРАЗУМОМ И МЕЂУНАРОДНИМ
АКТИМА**

САДРЖАЈ

1. УВОД – ДЕЈТОНСКИ СПОРАЗУМ.....	3
2. АНТИДЕЈТОНСКО ДЈЕЛОВАЊЕ	5
2.1 Антидејтонско дјеловање високог представника за БиХ	7
2.1.1 Финансије	10
2.1.2 Безбједност	11
2.1.3 Лични статус грађана	12
2.1.4 Телекомуникације и јавно емитовање	13
2.1.5 Правосудни систем	15
2.1.6 Регистрација правних лица која оснивају институције БиХ	19
2.1.7 Стандардизација и метрологија	19
2.1.8 Располагање имовином	21
2.1.9 Изборно законодавство	21
2.2 Антидејтонско дјеловање Уставног суда БиХ	22
2.2.1 Устав Републике Српске	23
2.2.2 Успостављање Суда БиХ	23
2.2.3 Називи општина	23
2.2.4 Застава, грб и химна	24
2.2.5 Дан Републике Српске	24
2.2.6 Пољопривредно земљиште	24
2.2.7 Шуме Републике Српске	25
2.2.8 Уставни принципи и правосудне институције у БиХ	25
2.2.9 Непокретна имовина	26
2.2.10 Резиме рада Уставног суда БиХ.....	27
2.3 Пренос надлежности усвајањем закона у Парламентарној скупштини БиХ и доношење подзаконских аката Савјета министара	30
2.3.1 Прехрамбена област	30
2.3.2 Фитосанитарна област	32
2.4 Ефекти неуставног преноса надлежности	36
3. ПРИТИСЦИ НА РЕПУБЛИКУ СРПСКУ	36
3.1 Дјеловање Народне скупштине Републике Српске.....	37
3.2. Подривање дејтонске БиХ.....	40
3.3 Резолуција о Сребреници	42
3.4 Свесрпски сабор	43
3.5 Деструктивно дјеловање бошњачких политичара	44
4. ЗАКЉУЧАК	45

И Н Ф О Р М А Ц И Ј А

О ПОТРЕБИ ПОКРЕТАЊА ПРОЦЕДУРЕ РЕГУЛИСАЊА ОДНОСА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ И ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ У СКЛАДУ СА ДЕЈТОНСКИМ СПОРАЗУМОМ И МЕЂУНАРОДНИМ АКТИМА

1. УВОД – ДЕЈТОНСКИ СПОРАЗУМ

Република Српска створена је 9. јануара 1992. године вољом српског народа путем изабраних народних представника који су донијели Декларацију о проглашењу Републике српског народа у Босни и Херцеговини, чији је назив Одлуком Народне скупштине 11. и 12. августа 1992. године промијењен у назив Република Српска. Основи друштвеног, политичког и државног система уређени су Уставом Српске Републике Босне и Херцеговине донесеним 28. фебруара 1992. године, од 11. и 12. августа 1992. године Уставом Републике Српске.

У периоду Одбрамбено-отаџбинског рата 1992-1995. године, Република Српска је имала становништво, територију и организовану власт: законодавну – путем Народне скупштине Републике Српске, извршну – путем Владе и министарстава Републике Српске, судску – путем Уставног суда Републике Српске, Врховног суда Републике Српске и редовних судова, војну – путем Војске Републике Српске.

Република Српска је имала правни субјективитет као учесник у мировним иницијативама и плановима, што су прихватили и међународни посредници.

Споразумом од 29. августа 1995. године, Република Српска је овластила делегацију Савезне Републике Југославије да у њено име потпише мировни споразум што је учињено 21. новембра 1995. године парафирањем у Дејтону, а потом и потписивањем Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини 14. децембра 1995. године у Паризу. Република Српска је претходно као страна у припреми мировне конференције прихватила Договорене основне принципе 8. септембра 1995. (Женевске принципе) и Наставак договорених основних принципа 26. септембра 1995. године (Њујоршке принципе), а што је све потврђено уношењем ових докумената у Преамбулу Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини (Дејтонски споразум).

У мировне преговоре Република Српска је унијела своју државност, становништво и 49% територије предратне Социјалистичке Републике Босне и Херцеговине и заједно са Федерацијом Босне и Херцеговине која је унијела 51% територије предратне Социјалистичке Републике Босне и Херцеговине, 14. децембра 1995. године, потписала свих 11 анекса Дејтонског споразума, чиме је створена „Босна и Херцеговина“ као заједничка држава два ентитета и три конститутивна народа и осталих.

Као таква Босна и Херцеговина је међународно потврђена и призната 14. децембра 1995. године. Потписивањем Дејтонског споразума Босна и Херцеговина добила је и устав на основу Анекса IV овог споразума. Држава је дужна да проводи владавину права поштујући своје унутрашње право, али и међународно право кроз низ конвенција, а поједине имају и примат у односу на унутрашње право (Европска конвенција о заштити људских права и основних слобода...)

Једна од кључних конвенција када је ријеч о међународним споразумима јесте управо Бечка конвенција о уговорном праву из 1969. године. Босна и Херцеговина је чланица ове конвенције темељем сукцесије из СФРЈ ("Службени лист СФРЈ", Међународни уговори број: 30/1972). Управо се ова Конвенција примјењује на уговоре (споразуме) између држава.

Бечка конвенција о уговорном праву уређује односе и права међународних уговора (споразума) између двије или више стране уговорнице. На основу члана 26. сваки уговор који је на снази веже странке и оне га морају извршавати у доброј вјери (*Pacta sunt servanda*). Што јасно потврђује да није могуће кршити одредбе споразума које угрожавају једну од страна уговора, у овом случају то је грубо кршење Дејтонског споразума и дестабилизација Босне и Херцеговине. Још је прецизније дефинисано у члану 27. исте Конвенције да странка се не може позивати на одредбе свога унутрашњег права да би оправдала неизвршавање уговора. То правило не дира члан 46. ове Конвенције.

Исто тако у дијелу V. Бечке конвенције о уговорном праву а сходно члану 42. става 2. до престанка уговора, његовог отказивања или повлачења неке странке може доћи примјеном одредаба уговора (споразума) или ове Конвенције. Исто правило вриједи за суспензију примјене уговора. Што јасно потврђује да на основу ове Конвенције може доћи до престанка неког уговора уколико у самом уговору није прецизирано на који начин уговор престаје да важи.

Пошто је Дејтонски споразум десетине пута повријеђен од стране политичких лидера бошњака али и од Канцеларије високог представника за Босну и Херцеговину изворни Дејтон више на подручју Босне и Херцеговине не постоји. Управо овакво грубо кршење Дејтонског споразума и Устава Босне и Херцеговине кључни је разлог за мирним раздруживањем са Федерацијом БиХ или враћању изворном Уставу Босне и Херцеговине и поштовању воље три конститутивна народа. Члан 60. став 2. тачка (а) Бечке конвенције о уговорном праву јасно прецизира да битна повреда многостраног

уговора од једне стране овлашћује остале стране да једногласним споразумом суспендују примјену уговора у потпуности или дјелимично или да га укину. Анализирајући тренутно стање у Босни и Херцеговини свакодневно се врши повређивање Дејтонског споразума на територији Босне и Херцеговине и угрожавају интереси српског народа који су гарантовани Уставом али и низом међународних конвенција.

Уставом Републике Српске између осталог утврђено је да Република Српска самостално обавља своје уставотворне, законодавне, извршне и судске функције, да је територија Републике Српске јединствена, недјељива и неотуђива, да Републици Српској припадају све државне функције и надлежности осим оних које су Уставом БиХ изричито пренесене на њене институције, уређује и обезбјеђује интегритет, уставни поредак и територијалну цјелокупност Републике, уставност и законитост, својинске и облигационе односе и заштиту свих облика својине.

Због посвећености дејтонској БиХ, Република Српска је од свог настанка до данас, изложена константним притисцима одређених међународних фактора који не поштују уставно уређење БиХ и континуирано спроводе активности с циљем централизације БиХ.

Босна и Херцеговина је настала сагласношћу Републике Српске и Федерације БиХ и три конститутивна народа и да само сагласношћу оба ентитета и конститутивних народа може и постојати, због тога је било каква даља тежња за једностраном измјеном сложене дејтонске структуре апсолутно недопустива и може довести до нежељених последица, из којих разлога Република Српска сматра да је неопходан повратак изворном Дејтонском споразуму, а да је у супротном мирно раздруживање Републике Српске и Федерације БиХ једино могуће рјешење за Босну и Херцеговину.

2. АНТИДЕЈТОНСКО ДЈЕЛОВАЊЕ

Република Српска је од закључења Дејтонског споразума па све до данас, била конструктиван фактор и у настојању да се БиХ изгради и напредује је била спремна чинити и чинила је компромисе. Међутим, од закључења Дејтонског споразума, одређени међународни фактори су уз подршку бошњачких политичара, наметали рјешења и неуставне законе који се нису доносили по предвиђеној уставној процедури, настојећи да крајње децентрализовану државу каква је прописана Уставом БиХ замијене унитарном државом. Током година, одређени међународни фактори су уз помоћ институција и органа који су били под њиховом контролом, путем правно бесмислених одлука и присиле, успоставили мноштво нових институција на нивоу БиХ, формираних супротно подјели власти утврђеној Уставом БиХ.

Немогућност проширења надлежности институција БиХ у редовној парламентарној процедури надомјештена је улогом високог представника за БиХ који би требао бити гарант цивилног провођења Дејтонског споразума и крајњег арбитра у споровима. Мијешања Канцеларије високог представника и проглашавање закона од стране високог представника, најчешће се користило код утврђивања додатних надлежности БиХ, а на штету Републике Српске.

Поред Канцеларије високог представника, као једна од институција која је под контролом одређеног дијела међународне заједнице и као један од главних инструмената за урушавање дејтонске БиХ кориштен је и користи се Уставни суд Босне и Херцеговине.

Уставом Босне и Херцеговине утврђене су надлежности и односи између институција БиХ и ентитета. У надлежности институција БиХ су сљедећа питања:

- 1) спољна политика,
- 2) спољнотрговинска политика,
- 3) царинска политика,
- 4) монетарна политика, како је одређено чланом 7,
- 5) финансирање институција и међународних обавеза БиХ,
- 6) политика и прописи за усељавање, избјеглице и азил,
- 7) спровођење кривичних закона на међународном плану и између ентитета, укључујући и односе са Интерполом,
- 8) успостављање и функционисање заједничких и међународних комуникација,
- 9) регулисање саобраћаја између ентитета и
- 10) контрола ваздушног саобраћаја.

Све функције и овлашћења која Уставом нису изричито додијељена институцијама БиХ припадају ентитетима, а евентуални пренос надлежности условљен је договором ентитета.

У члану III став 5. регулисане су и "додатне надлежности" у смислу да БиХ може преузети надлежности ентитета у оним стварима у којима се о томе постигне сагласност ентитета, стварима које су предвиђене у анексима 5 - 8 Дејтонског споразума или које су потребне за очување суверенитета, територијалног интегритета, политичке независности и међународног субјективитета БиХ. Такође, истом тачком дата је и могућност оснивања додатних институција за потребе вршења додатних надлежности.

У истом члану, став 3. тачка б) установљено је да ће у периоду од шест мјесеци од ступања на снагу Устава БиХ, ентитети почети преговоре с циљем укључивања и других питања у надлежност институција БиХ, укључујући кориштење извора енергије и заједничке привредне пројекте.

Република Српска је 28. фебруара 1992. године, на основу Декларације о проглашењу Републике Српског Народа БиХ усвојила свој устав и конституисана је као држава српског народа. Потом је услиједио низ амандмана на првобитни текст Устава којим се вршило усклађивање са Дејтонским споразумом, те је Република Српска постала један од два ентитета са 49% територије.

Амандманом XXXII замијењен је члан 68. Устава Републике Српске који регулише искључиве надлежности Републике Српске. Данас поменути члан садржи осамнаест тачака тј. области за које је искључиво надлежна Република Српска.

Не узимајући у обзир одредбе Устава БиХ, ни Устава Републике Српске, надлежности су са Републике Српске преношене на ниво БиХ, у протеклих 29 година, на неколико начина:

1. одлукама високог представника за БиХ,
2. одлукама Уставног суда БиХ,
3. усвајањем закона у Парламентарној скупштини БиХ и доношењем подзаконских аката Савјета министара и других органа на нивоу БиХ гдје не постоји изричита надлежност БиХ,
4. условљавањем од стране међународних организација и субјеката, органа Европске Уније,
5. споразумом ентитета.

Кроз готово три деценије примјене Устава БиХ дошло је до знатног проширења надлежности БиХ неуставним преносом надлежности са ентитета на ниво БиХ, посебно актима високог представника.

2.1 Антидејтонско дјеловање високог представника за БиХ

Високи представници су се грубим интервенционизмом мијешали у процесе који су се одвијали пред званичним институцијама Републике Српске и БиХ, почев од наметања законских рјешења до санкционисања званичника, одређених појединаца и обичних грађана, углавном без икаквих ваљаних образложења. Овакво понашање високих представника, у правилу је наилазило на одобравање бошњачке стране и појединаца који се залажу за "самосталну, суверену и независну БиХ", а званичници и институције Републике Српске који су сматрали да се процеси у БиХ требају одвијати само пред надлежним институцијама у БиХ, означавани су као рушиоци БиХ.

Функција високог представника за БиХ успостављена је 1995. године Анексом 10. Дејтонског споразума који се односи на цивилну примјену Дејтонског споразума. У члану 1. Анекса 10. прописано је да ће се именовати високи представник у складу са релевантним резолуцијама Савјета безбједности Уједињених нација како би помогао у

реализацији цивилних аспеката Дејтонског споразума нпр. обнову инфраструктуре и економску обнову, успостављање политичких и уставних институција у БиХ, унапређење поштовања људских права и сл.

У члану 2. наведена су овлашћења високог представника.

У члану 3. дата је могућност високом представнику да именује особље које би обезбиједило помоћ у спровођењу већ поменутих задатака.

Члан 4. предвиђа сарадњу уговорних страна, високог представника односно његовог особља и међународних организација.

Члан 5. заслужује посебну пажњу и гласи:

„Високи представник је крајњи ауторитет на терену у погледу тумачења овог споразума о цивилној примјени мировног рјешења“.

Дакле, предметна одредба сужава област тумачења високог представника искључиво на Анекс 10. Дејтонског споразума. Да се ова одредба односи на читав Дејтонски споразум, исто би било наглашено или би ова одредба била дефинисана у оквиру основног текста Дејтонског споразума, а не једног анекса. Такође, у прилог овом говори и чињеница да су неки анекси посебни споразуми што се види и из њихових наслова. Тако имамо Анекс 1а назива „Споразум о војним аспектима мировног рјешења“, затим Анекс 2 именованог као „Споразум о међуентитетској линији разграничења и спорним питањима“ итд. Исто тако, сваки од анекса садржи завршне одредбе о ступању на снагу након потписивања истих и сходно томе потписе релевантних страна.

Тзв. „бонска овлашћења“ послужила су високим представницима да намећу законе, мијењају уставе, смјењују изабране функционере и особе које обављају јавну службу итд. Иста су настала 1997. године на Бонској конференцији о имплементацији мира у БиХ. Закључцима са Бонске конференције Савјета за провођење мира у БиХ које представља *ad hoc* тијело, високи представник добија подршку да искористи своја крајња овлашћења у регији у вези са интерпретацијом Анекса 10. Дејтонског споразума тј. да доноси обавезујуће одлуке кад он сматра за неопходно о сљедећим питањима:

1) времену, мјесту и предсједавању састанцима институција на нивоу БиХ,
2) привременим мјерама које ступају на снагу кад стране нису у могућности да се договоре и које остају важеће док Предсједништво или Савјет министара не усвоји одлуку о том питању у складу са Дејтонским споразумом и

3) другим мјерама при осигурању имплементирања Дејтонског споразума у цијелој БиХ и њеним ентитетима, као и неометаног рада заједничких институција. Такве мјере могу укључивати активности против особа које обављају јавну службу или функционера који изостају са састанака из неоправданих разлога или за које високи представник сматра да нарушавају правне обавезе успостављене Дејтонским споразумом или рокове за њихово имплементирање.

Иако су овлашћења високог представника таксативно наведена у члану 2. Анекса 10. закључцима *ad hoc* тијела високи представник присваја додатна овлашћења што је алсолутно нелегално и представља грубо кршење Дејтонског споразума. Након што су приграбили незаконита овлашћења тзв. "бонска овлашћења", онда су то покушавали штитити пријетњама без преседана чак и у колонијалним управама, као што је учинио високи представник Кристијан Шварц Шилинг својим налогом од 23. марта 2007. године: "Сваку радњу коју предузме било која институција или орган у Босни и Херцеговини у циљу успоставе домаћег механизма контроле одлука високог представника донесених према његовом међународном мандату, високи представник ће сматрати покушајем да се угрози provedба цивилних аспеката Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и сама по себи ће се сматрати понашањем којим се угрожава таква provedба. Без обзира на било коју супротну одредбу у било којем закону или другом правном акту у Босни и Херцеговини, било који поступак покренут пред било којим судом у Босни и Херцеговини, којим се оспорава или доводи било како у питање једна или више одлука високог представника, прогласиће се недопустивим осим ако високи представник изричито не да своју претходну сагласност. Ради отклањања сумње, овим се изричито изјављује и указује да је овдје садржане одредбе Налога, сваку појединачно и све заједно, утврдио високи представник према свом међународном мандату и да с тога не подлијежу изношењу пред ни одлучивању од стране судова Босне и Херцеговине ни судова њезиних ентитета или било гдје другдје, те да се ни пред којим судом, никада, не може покренути поступак у вези са обавезама чије извршење из њих проистиче".

На тај начин, овлашћењима која немају правни основ, донесено је мноштво амандмана на Устав Републике Српске чиме је високи представник, практично, на себе преузео и вршење уставотворне власти.

У Републици Српској је наметнуто око 260 одлука којима је високи представник доносио или мијењао/допуњавао законе, мијењао Устав, смјењивао изабране функционере итд.

Својим нелегалним одлукама и наметањем закона високи представник је директно утицао на неуставан пренос надлежности са ентитетског ниво на ниво БиХ, у области:

1. финансија,
2. безбједности,
3. личног статуса грађана,
4. телекомуникација и јавног емитовања,
5. правосудног система,
6. регистарције правних лица која оснивају институције БиХ,
7. стандардизације и метрологије,

8. располагања имовином,
9. изборног законодавства итд.

2.1.1 Финансије

У складу са чланом VIII Устава БиХ надлежности БиХ из области финансија се налазе у домену финансирања институција БиХ и међународних обавеза БиХ. С тим у вези Законом о Савјету министара БиХ и министарствима БиХ формирано је Министарство за трезор институција БиХ.

Међутим, на основу Одлуке високог представника за БиХ којом се доноси Закон о Савјету министара усвојен је нови Закон о Савјету министара БиХ којим се оснива Министарство финансија и трезора, иако у области финансија није дошло до промјена у уставним надлежностима ентитета и БиХ. Из наведеног произилази да Министарство финансија и трезора у оквиру своје надлежности обавља и фискалне послове који према Уставу БиХ нису у надлежности институција БиХ. Дотадашњи министар трезора постаје министар финансија и трезора.

Почетком 1997. године, започео је пренос надлежности у области фискалне политике, осигурања, дуга и страних улагања на начин да је од стране Канцеларије високог представника за БиХ, Савјету министара предат Пакет закона за брзи почетак тзв. "Билтов пакет за брзи почетак". Овај пакет је обухватао: Закон о спољнотрговинској политици, Закон о царинској политици, Закон о спољном дугу, Закон о царинској тарифи и Закон о политици директних страних улагања.

Као једна од препорука из Мапе пута ЕУ која је услиједила након 1997. године била је успостављање Трезора БиХ и укидање ентитетских завода за платни промет, те спровођење Закона о директним страним улагањима БиХ. Студијом изводљивости, као један од 16 услова, утврђена је и реформа царинског и пореског система, буџетска легислатива, буџетска пракса и поуздана статистика.

Сходно наведеном, а на основу члана IV. 4. а) Устава БиХ, Парламентарна скупштина БиХ је усвојила сљедеће прописе:

1. Закон о царинској политици БиХ,
2. Закон о царинској тарифи БиХ,
3. Закон о акцизама у БиХ,
4. Закон о осигурању депозита у банкама БиХ,
5. Закон о формирању Извозно-кредитне агенције,
6. Закон о уплатама на јединствен рачун и расподјели прихода,
7. Закон о систему индиректног опорезивања у БиХ,
8. Закон о порезу на додатну вриједност,

9. Закон о јавним набавкама БиХ,
10. Закон о спречавању прања новца БиХ,
11. Закон о задужењу, дугу и гаранцијама БиХ и
12. Закон о измирењу обавеза по основу рачуна старе девизне штедње.

Напомињемо да је високи представник за БиХ (Кристијан Шварц Шилинг) 2007. године наметнуо Закон о измјенама и допунама Закона о систему индиректног опорезивања у БиХ којим је утврђено да приоритет у финансирању имају међународне обавезе БиХ, па Буџет институција БиХ, Брчко Дистрикт БиХ коме је одређен фиксан коефицијент расподјеле, па тек онда шта остане расподјељује се ентитетима према коефицијенту крајње потрошње, чиме ентитети губе на уштрб повећања свих предњих корисника. Прије наметања овог закона, а у складу са Уставом БиХ ентитети су дозначавали средства за финансирање институција БиХ.

У области статистике, Савјет министара је 1998. године донио Одлуку о оснивању Агенције за статистику БиХ, којом је основана Агенција за статистику БиХ. Неколико година касније, високи представник за БиХ је донио Одлуку којом се проглашава Закон о статистици БиХ, а Парламента скупштина БиХ је и формално 2004. године, усвојила Закон о статистици БиХ.

На овај начин је фактички пренесена надлежност у области статистике, која је до тада припадала Републици Српској и ФБиХ, те је у потпуности централизован статистички систем у БиХ.

2.1.2 Безбједност

Опет на основу одлуке високог представника усвојен је нови закон о Савјету министара. Сходно новоусвојеном закону, Савјет министара је од тада чинио и министар безбједности.

У децембру 2003. године високи представник за БиХ предложио је Парламентарној скупштини БиХ усвајање Закона о обавјештајно-безбједносној агенцији БиХ. Поменути закон је усвојен на сједницама Представничког дома и Дома народа, одржаним 22. марта 2004. године. У прелазним и завршним одредбама овог закона наведено је да се од 1. маја 2004. године стављају ван снаге ентитетски закони, односно Закон о обавјештајно - безбједносној служби Републике Српске. На тај начин онемогућена је функционална заштита уставног поретка ентитета. Због наведеног, као и обавезе обавјештајне службе да врши безбједносну провјеру за сва лица која имају приступ повјерљивим подацима са ознаком „тајно“, капацитети ове Службе на заједничком нивоу значајно су умањени за њену основну намјену као што је

обавјештајни и контраобавјештајни рад, борба против тероризма и организованог криминала.

Исто тако, Одлуком високог представника за БиХ из 2000. године наметнут је Закон о државној граничној служби БиХ којим је формирана Гранична служба и одређене њене надлежности. Државна гранична служба БиХ формирана је у саставу Министарства цивилних послова, а затим Министарства безбједности БиХ.

Истовремено, то је био и почетак имплементације, односно преузимања граничних прелаза, који је текао сукцесивно у зависности од финансијских, кадровских и организационих могућности државне граничне службе. Аналогно томе, укидане су и Полицијске станице за контролу преласка државне границе Министарства унутрашњих послова Републике Српске, с тим да је ексклузивно право на избор кадрова имала Државна гранична служба.

2.1.3 Лични статус грађана

Под притиском и наметањем високог представника за БиХ, 1997. године, објављен је Закон о држављанству БиХ чиме је надлежност у овом дијелу пренесена са ентитета у надлежност Министарства цивилних послова и комуникација.

Потребно је нагласити да су надлежности Републике Српске у дијелу држављанства, као и однос држављанства БиХ и ентитетског држављанства регулисани Уставом БиХ те је у члану VII став 1. Устава БиХ прописано да постоји држављанство БиХ које регулише Парламентарна скупштина БиХ и држављанство ентитета које уређују ентитети.

Послови држављанства у Републици Српској су до 1999. године, били уређени Законом о држављанству српском, а након тога Законом о држављанству Републике Српске, наметнутим од стране високог представника за БиХ, који се примјењивао до 19. јула 2014. године, када је донесен нови Закон о држављанству Републике Српске.

У складу са уставним надлежностима Парламентарна скупштина БиХ је усвојила Закон о држављанству БиХ, у идентичном тексту као и наметнути закон високог представника из 1997. године, који у члану 2. прописује да су држављани Републике Српске и ФБиХ истовремено и држављани БиХ, те да промјена држављанства једног ентитета у држављанство другог ентитета нема утицаја на држављанство БиХ. Слично је наведено и у Уставу Републике Српске који наводи да грађани Републике Српске имају држављанство Републике Српске, али истовремено и држављанство БиХ.

Послови држављанства су до 1. јануара 2000. године били у надлежности Министарства унутрашњих послова Републике Српске, када су додијељени у надлежност Министарства управе и локалне самоуправе Републике Српске.

Чланом I став 7. тачка е) Устава БиХ регулисано је да ће Парламентарна скупштина БиХ регулисати поступке издавања пасоша тј. успоставити централни регистар пасоша БиХ, те је систем пасоша успостављен сходно Уставу БиХ, при чему је МУП Републике Српске надлежан за издавање пасоша на територији Републике Српске. Законом о путним исправама БиХ који је усвојен 1997. године су били предвиђени различити обрасци пасоша за Републику Српску и ФБиХ, са натписима ентитета, али је Одлуком високог представника од 29. септембра 2000. године усвојен Закон о измјенама и допунама Закона о путним исправама којима се уводе јединствени обрасци пасоша, без ознаке ентитета, чиме се може констатовати да је уведен јединствени БиХ пасош мимо воље органа Републике Српске.

2.1.4 Телекомуникације и јавно емитовање

У области телекомуникација високи представник за БиХ, је својом Одлуком о доношењу Закона о комуникацијама БиХ, из 2002. године, наметнуо Закон о комуникацијама БиХ којим је стављена ван снаге већина чланова ентитетског закона који је до тада уређивао тржиште телекомуникација.

До ове интервенције високог представника за БиХ, у Републици Српској је, у складу са чланом 68. Устава Републике Српске којим „Република обезбјеђује основне циљеве и правце привредног, научног, технолошког, демографског и социјалног развоја“, на снази био Закон о телекомуникацијама Републике Српске. Овај закон дефинисао је, између осталог, планирање, изградњу, коришћење и одржавање уређаја и средстава телекомуникационе мреже и кабловске телевизије, радио комуникације, инспекцијски надзор и др. Одлуком високог представника већина чланова Закона о телекомуникацијама Републике Српске (не и цијели закон) стављена је ван снаге. Народна скупштина Републике Српске, никад није донијела закон којим би била у потпуности спроведена и легализована Одлука високог представника, кроз измјене закона. Дакле, одлуком високог представника за БиХ, извршен је пренос надлежности са ентитета на ниво БиХ, супротно одредбама Устава БиХ, јер није било договора ентитета. Наметнути закон је у примјени од 2002. године.

Наметнутим Законом о комуникацијама БиХ формирана је нова институција и то Регулаторна агенција за комуникације (РАК), која је кроз своја правила, а супротно свим правним принципима преузела улогу законодавца и у потпуности „уредила“ област телекомуникационог тржишта БиХ. Посебно треба имати у виду да сви оператери у области телекомуникација из цијеле БиХ плаћају РАК-у дозволе, а ради се о огромним